

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Mælkevejen

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 27.10.2021

DELTAGERE: Heidi Jacobsen (forælderrep.), Hanne Espersen (pædagog i vuggestuen), Claus Bossow (dagtilbudsleder), Gitte Kløve (pædagog i børnehaven), Laura Jørgensen (pædagog børnehaven), Alice Christensen (pædagog i vuggestuen) Helle Jørgensen (pædagogisk leder), Maj-Britt Skovgaard (referent, BFU).

KONSULENT: Maja Kellberg (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

ITERS/ECERS-rapporterne har givet anledning til et fælles fokus og nogle gode drøftelser om kvalitet.

Hele huset er blevet inddraget i rapporter og alle har været med til at pege på nogle fokusområder, der skal arbejdes videre med. Fokusområderne er:

Italesættelse af positiv social adfærd samt følelser og handlinger

Overgange og ventetider

Læringsmiljø inde (herunder tilgængelighed af materialer)

Læringsmiljø ude (herunder tilgængelighed af materialer)

For ledelsen er det vigtigt, at alle tager ejerskab i dette arbejde. Der er derfor udarbejdet en plan for implementeringen af arbejdet med fokusområderne og med evalueringsmodellerne.

Personalet fortæller, at den pædagogiske læreplan "lever" i huset og at den bliver brugt som et redskab. Der er fokus på at skabe den bedste mulige dag for børnene og at de skal føle sig trygge. Personalet oplever, at børnene er glade for at være i institutionen og at de "suser ind ad døren".

Pædagogerne i vuggestuen fortæller, at de har fokus på den sproglige udvikling. De har tidligere været en del af "Vi lærer sprog" og har herigennem fået nogle brugbare redskaber.

Arbejdet med sprog foregår alle steder, bl.a. ved spisesituationer.

Der italesættes et børnesyn, hvor den voksne respekterer det enkelte barns valg. Børnene vælger selv hvad de spiser og bliver spurgt om deres præferencer hver dag. Der stilles ikke krav om, at børnene skal smage på maden.

Det fortælles, at når børnene oplever, at deres "nej" bliver respekteret, så har de mere tendens til at sige "ja".

Pædagogerne i børnehaven fortæller, at de er optaget af være med i børnenes leg. Dette gøres på forskellig vis: foran, ved siden af eller bagved. De udtrykker, at det er positivt, at legen har fået mere værdi.

Hvis børnene bedes om at forlade en leg, fordi de f.eks. skal spise, får de lov til at "lade legen stå". Børnene kan dermed vende tilbage til legen, når de har spist.

Heidi oplever som forælder, at der er en god dialog med det pædagogiske personale. Hun fortæller, at børnene mødes med nærvær i alle dagens timer og at personalegruppen er god til at fordele sig, så de altid befinder sig de steder hvor børnene er.

Det er Heidis oplevelse, at børnene ikke kun hører til på en stue, men at de hører til i hele huset

Børn i udsatte positioner

Der arbejdes meget med den positive italesættelse. For at undgå, at nogle børn bliver "syndebukke" ifm. en konflikt, kigger personalet bagom situationen. Hvad skete der, hvad var hensigten og hvad kan den voksne hjælpe med? Ved konflikter høres begge parter og de voksne hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser og handlinger.

Der er god erfaring med uformel sparring med PPR, hvis der opstår bekymringer omkring et barn. Forældrene informeres altid herom. Der er ligeledes god erfaring med "SOS-møder", som muliggør, at en socialrådgiver kan inddrages tidligt i forløbet.

Der er fokus på tidlig indsats og det er planen, at der skal udarbejdes en handleplan herpå. Der er i øjeblikket to medarbejdere på uddannelse i tidlig indsats.

Der arbejdes med NUSSA-grupper (Neuroaffektiv Udviklingspsykologisk Struktureret Social Aktivitet), hvor der opbygges psykosociale ressourcer gennem legen. Gruppesammensætningen kan foretages med baggrund i udfordringer med f.eks. sprog, sensitivitet og motorik, men alle børn kan have gavn af forløbet.

Der arbejdes også med yoga-grupper.

Personalet føler sig set og forstået, når de kommer til ledelsen med bekymringer. Der er god sparring mellem ledelse og medarbejdere.

Sammenhænge

Tidligere var vuggestuen og børnehaven to separate institutioner, hvor personalet ikke kendte hinanden og derfor ikke havde et samarbejde med hinanden.

I dag er det én samlet institution, hvor alle kender hinanden og hvor samarbejdet fungerer.

Vuggestuebørnene begynder at være mere og mere med i børnehaven inden de starter der. Den glidende overgang giver børnene tryghed og det opleves sjældent, at der er børn, der er kedede af at starte i børnehaven.

Der afholdes en overgangssamtale, hvor forældre, vuggestue og børnehave deltager.

Børnene må stadig komme i vuggestuen, når de er startet i børnehaven og det er dejligt for både børn og vuggestuepersonale, at de fortsat kan ses, selvom barnet er startet i børnehaven

Ved fireårssamtalen i børnehaven begynder personalet at tale med forældrene om, hvad de kan begynde at øve med barnet, så barnet kan blive klar til at starte i skolen.

De kommende førskolebørn begynder i slutningen af året at samles på tværs af stuerne, så de lærer hinanden at kende og får skabt nogle relationer.

Fra 1. marts er der førskole. En voksen fra børnehaven følger med i førskolen. Den voksne fungerer som bindeled og sikrer, at børnene bliver overleveret ordentligt.

Personalet fortæller, at samarbejdet med Vestervangsskolen, som er områdets distriktsskole, er "fantastisk godt".

Forældresamarbejde

Personalet har fokus på det gode forældresamarbejde og skaber tillid og tryghed. De bruger meget tid på at klæde forældrene på ift. hvordan de kan støtte op om barnets udvikling. Dette gøres for at sikre, at barnet "rammes på dets niveau" i et samarbejde mellem institution og hjem.

Forældrene mødes med en respekt for, at de er dem, der kender barnet bedst.

For Helle er det som leder vigtigt, at forældrene føler sig inddraget og at de møder et tilgængeligt personale.

Personalet informerer løbende forældrene om aktiviteter og om det pædagogiske fokus, så forældrene kan støtte op om det derhjemme. F.eks. har forældrene modtaget en film af børnene, der synger en bestemt sang. På den måde kan forældrene også lære sangen at kende.

Det er planen, at der snart skal laves en film af spisesituationen, som ligeledes skal sendes til forældrene.

Heidi er som forælder overrasket over, hvor meget indflydelse forældrene har i institutionen. Hun oplever, at personalet lytter og tager sig tid til dialogen med forældrene. Heidi oplever, at forældrene bliver tilstrækkeligt informeret om både overordnede forhold og omkring det enkelte barn.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Der er en bevidsthed om, at man er 30% ansvarlig for sine kollegers praksis. Børnehuset Mælkevejen vil gerne arbejde videre på deres feedback kultur og personalet øver sig på at turde stille undrende spørgsmål til hinandens praksis.

Maja foreslår, at man kan tale om hinandens praksis ved at tage udgangspunkt i den måde som barnet formodentligt har oplevet situationen på. Man taler således ud fra barnet og ikke ud fra hvordan man som kollega oplevede situationen. Denne metode kan gøre det nemmere at tale om hinandens praksis.

Dagtilbud Nordvest har udarbejdet en evalueringsmodel, som er ved at blive implementeret.

Modellen skaber overblik over det pædagogiske fokus, målet, indikatorerne, dokumentationen, tidsperspektivet, metoderne, organiseringen, evalueringsformen og perspektiveringen.

Der er i dagtilbuddet udarbejdet et "træ", der visualiserer en fælles tilgang/indgang (stammen) og nogle fælles pejlemærker (kronen), som er gældende for alle dagtilbuddets institutioner.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Generelt fungerer stuens indretning godt. Der er nok indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet. Det kan overvejes at indrette flere interessecentre som inviterer til specifik leg. Taburetter uden fod- og rygstøtte indebærer en risiko for, at børnene kommer til at sidde forkert og har svært ved at "rette sig til" på stolen. Her er en risiko for at vælte bagover og falde ned. I forhold til stuens børnerelaterede udstillinger, kan disse i højere grad inddrages i samtale med børnene.

Praksis omkring rutiner for personlig pleje er generelt meget velfungerende. Der er behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner for personlig

pleje. Sanitære procedure gives meget opmærksomhed og udføres næsten korrekt. Dog en opmærksomhed på afstand mellem børnenes madrasser/dyner til middagslur. Dertil kan man øge opmærksomheden på legepladsens blinde vinkler, samt undgå, at børn spiser færdig uden personale.

Sprogligt er der et godt miljø. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd i både leg og rutiner. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der være en opmærksomhed på at gøre flere bøger tilgængelige, samt at anvende bøger sammen med børnene.

I forhold til læringsaktiviteter er der en god personaleinddragelse, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger dog både sammen med personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Materialesamlingen kan med fordel udvides, så der er flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle de forskellige læringsområder, der er nævnt under subskala 4.

Der er et godt relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan overvejes at have mere opmærksomhed på at initiere og forstørre børnenes indbyrdes interaktioner. Dertil en opmærksomhed på at sikre, at der er mindst ét personale ved børnene, mens de øvrige er optaget af rutiner.

Personalet strukturerer en dagligdag, hvor der generelt tages individuelle hensyn og børnenes initiativer følges. Der bør rettes en opmærksomhed på at nedbringe ventetider uden noget engagerende at lave. Det kan dertil overvejes at øge mængden og variationen af tilgængelige legematerialer til den frie leg.

Opsamling, ECERS-3

ECERS-3 fokuserer grundlæggende på to forhold af gensidig betydning for børns læring og trivsel:

Tilstedeværelsen og anvendelsen af materialer samt interaktionernes karakter – set i et børneperspektiv.

Observationen viser, at I har et godt til fremragende kvalitetsniveau for rutiner, sprog, interaktion og organisering. Kvalitetsniveauet er knap så højt hvad angår tilgængeligt materiale til læringsaktiviteter.

I forhold til indretning inde er der bygningsmæssige udfordringer som ikke lige kan løses her og nu. Et mere pædagogisk opmærksomhedspunkt kan være det udstillede materiale indendørs og brugen af det. Her ligger der et yderligere potentiale gemt.

I forhold til sundhed og sanitære foranstaltninger er der ikke observeret graverende forhold. Alle aktiviteter omkring måltider, hygiejne og sundhed foregår i en rolig, involverende og varm atmosfære.

Personalet er meget opmærksomt på børnenes sproglige udvikling og gør tydeligt en målrettet indsats hvor bestræbelsen hele tiden går på at møde det enkelte barn i hverdagsituationerne. I forhold til literacy kan det overvejes, hvordan bøger i endnu højere grad end i dag kan indgå i hverdagslivet, fx ved at øge opmærksomheden på børnenes eget brug af bøger. I forlængelse heraf kan det overvejes, hvordan skrift og skriftlighed kan inddrages mere som en del af hverdagslivet.

I forhold til temaet "Læringsaktiviteter" ved vi fra forskning at tilgængeligheden af materialer potentielt bidrager til aktivitet og læring på materialets egne præmisser men også bidrager til udvikling af samspil og interaktioner.

Punktet natur/ science er et godt eksempel på hvor det lykkes. Det kunne derfor være vigtig overvejelse dels at konstatere, at der findes en række fundamentale og afgørende områder, hvor kvaliteten af det pædagogiske arbejde er god og til tider fremragende – dels dernæst at overveje, hvad der kunne anskaffes af yderligere materiale indenfor læringsaktiviteterne, rettes fokus på og som der kunne arbejdes videre på indenfor det solide pædagogiske grundlag der allerede er til stede. Fx ville det ved "mudderkøkkenet" være oplagt at tilføre måle og vejerredskaber, så aktiviteterne der nærmest går på tværs af og omfatter alle temaer i den styrkede læreplan.

Interaktionerne er fremragende og sammen med den gode organisering giver det et godt grundlag for børnenes trivsel, læring og udvikling. Specifikt med hensyn til dannelse er der potentiale i at udpege positiv social adfærd og rose og anerkende børnene for deres positive bidrag og handlinger. Det kan bl.a. indarbejdes ved deltagelse i rolleleg hvor også mangfoldighed og diversitet er naturlig "følgesvende".

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Mælkevejen efterlader et indtryk af høj kvalitet i det pædagogiske arbejde ved tilsynsmødet.

Personalet reflekterer meget præcist over egen praksis og det er tydeligt, at de er hjulpet godt på vej af husets pædagogiske leder i samarbejde med dagtilbudslederen.

Samtalen på tilsynsmødet bærer præg af, at den gode faglige kultur er skabt ovenfra, da Helle velovervejset beskriver, hvordan hun ønsker, der arbejdes i Mælkevejen i relation til børn og forældre.

Personalet bidrager ligeledes med faglige overvejelser og refleksioner over den pædagogiske praksis, og de giver ofte eksempler på, hvordan den styrkede pædagogiske læreplan konkret ser ud i hverdagen. Børn og forældre beskrives på en respektfuld og varm måde, der siger meget om husets børnesyn og synet på forældrene som stedets vigtigste samarbejdspartnere. Ingen er til besvær her, og alle opleves som vigtige medspillere.

Rapporterne fra Iters og Ecers understøtter ovenstående oplevelse af Mælkevejen, som et dejligt og trygt sted at være barn.

Et godt tegn på, at Mælkevejen er et hus med høj kvalitet i læringsmiljøet, understreges af nedenstående, hvor der beskrives, hvorledes den fortsatte udvikling af kvalitet tænkes ind fra ledelsens side af. Der "hviles ikke på laurbærrene" da fokus allerede er på de næste forbedringer.

- Der arbejdes videre med opmærksomhedspunkterne: overgange/ventetider, italesættelse af positiv adfærd, læringsmiljøet samt tilgængeligheden af materiale.
- Arbejdet med etableringen af en evalueringskultur fortsætter og evalueringsmodellen for Dagtilbud Nordvest implementeres.
- Når tilsynsrapporten er godkendt, lægges den på hjemmesiden.

I 2022 vil der desuden være stort fokus på tidlig indsats for alle børn - startende i vuggestuen men på sigt i hele huset. Med henblik på at dygtiggøre sig ekstra i den tidlige indsats har Mælkevejen 2 pædagoger i vuggestuen på diplomuddannelse i tidlig indsats og 3 på kursus i NPU (Neuropsykologisk Udviklingsleg) Den tidlige indsats vil altid ske i et tæt samarbejde med forældrene.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS